

Materialtasunaz

DIANA FRANCO

"Ez daukanak ongi ohi daki edukitzea zein den ona" (Mikel Laboa, *Izarren hautsa*). Ni hazi nintzen garaian eta herrian, orokorrean, gurasoek eta irakasleek haur eta gazteek izan behar zituzten bizitza ibilbideen inguruan ideia nahiko zehatza zuten. Bizitza on bat izateko lerro zuzen bat jarraitu zitekeen ilusioz bizi ginen. Bizitza on bat izateko, garai hartan, ez zen asko behar, espektatibak oso xumeak ziren. Egungo guraso eta irakasleentzako ortzi-muga ez da hain gardena, arrakasta izateko haur eta gazteek behar dutena gehiago da, egonkortasunaren ilusioa desegin da eta mundu zorrotz, konplexu eta aldakor baten baitan bizi eta hazi behar ditugu haur eta gazteak.

Horiek dira, besteak beste, gobernuek hezkuntza sistemetan STEAM metodologia sustatzeko apustuaren arrazoi. Zientzia, Teknologia, Ingeniaritza, Arte eta Matematika ezagutzak metodologia aktiboen bitartez hezkuntza sistemetan txertatuz, nolabait, hezkuntza espazioa errealtatearen laborategi bilakatzea da helburua. Akronimo hori 2012an entzun nuen lehen aldiz, Bilboko Summer of Labs topaketan Paola Guimerans artistaren ahotan, garai hartan Amerikako Estatu Batuetan hezkuntza eta teknologiaren inguruan proiektu eta ikasketetan zegoena. Handik hona asko aldatu da mundua, eta STEAM metodologiak indarra hartu du, baina nora garamatza? Nire ustetan, esplorazio etapa batean gaude oraindik, eta ez dugu oso argi nora eramango gaituen, hau da, zein eraldaketa ekarriko dituen hezkuntza sisteman, eta zein onura haur eta gazteen etorkizunetan. Materialtasun berrien beharra eskatuko du STEAM metodologiak: espazioak, ezagutzak, tresnak, gaitasunak, harremanak... Behin horiek izanda, zelan eta zertarako erabiliko dugu STEAM metodologia? Haur eta gazteak mundu aldakor eta konplexu honetara egokituiko diren piezak bilakatzeko? Ala haur eta gazteei munduari forma emateko baliabideak eskaintzeko? ●

Hiru itun zail Kataluniako Generalitateko presidente izateko

✍ JESÚS RODRÍGUEZ | LA DIRECTA

Duela urte gutxi ezinezkoak ziruditen eszenatokiak erreal bihurtu dira igandean, Kataluniako Parlamentuko hauteskondeen ondorioz. Gehiengo independentistaren galera: Junts, ERC eta CUP alderdien batura 74 diputatutik 59ra igaro da. Ezkertiarren beherakada: ERC, CUP eta Comunen batura 50etik 30era pasa da. Espainolismo ultraren igoera handia: 14tik 26ra igo dira PP eta Vox. Eta, azkenik, lehen aldiz sartu da hemiziklora alderdi independentista eta xenofoboa bat, Aliantza Katalana bi eserlekurekin.

Maiatzaren 12ak irabazle argia utzi du, Salvador Illa (PSC), 42 eserlekurekin. Baina hauteskunde-aritmetika deabruak eta alderdi politikoek egin dezaketen emaitzen kudeaketak zalantza betetako etorkizuna marraztu dute. Epe laburrean ez da akordiorik aurreikusten, hamar egunetan Europako hauteskondeen kanpaina hasiko baita, eta maiatzaren 30ean Espainiako Kongresuaren osoko bilkura izango da, Amnistia Legearen behin betiko onarpena bozkatu behar duena. Aliantza posible guztiak *handicap* zailak dituzte.

Pere Aragonès presidentearen hitzek, errepublikanoen "oso emaitza txarrak" baieztatu ondoren (33tik 20ra jaitsita), pentsarazten dute ez dutela babestuko Illaren eta Carles Puigdemonten presidentetza: "Gure proiektu politikoarekin jarraitu ko dugu, oposiziotik". Argelers udalerritik, Ipar Kataluniatik, Puigdemontek (Junts) argi utzi du bere 35 eserlekuek ez dutela balioko PSCrekin ituna egiteko, pilota ERCren teilturatu jaurti eta ez du baztertu hauteskunde berriak egitea: "Garaiz gaude obediencia soilik katalana duen gobernu sendoa eraikitzeko. Garaiz gabiltza hauteskondeen errepikapena saihesteko". Eta ez du galdu hurrengo egunetan gorpuztu daitekeen ideia bat nabarmentzeko aukera: Junts eta PSCren arteko distantzia ez da PP eta PSOE Espainiako Kongresuan banatzen dituen baina handiagoa. PSOEri Gene-

ralitatean Juntsen gobernu bat onar dezan exijitzea planteatzen ari al da Puigdemont, Madrilen Pedro Sánchezen egonkortasuna bermatzearen truke?

Ezkerrak oso ahulduta geratu dira orokorrean (30 diputatu orotara, ERCkoak, CUPEko 4ak eta Comunen 6ak batura), eta gobernu osaketari dagokionez, beti egongo dira ardatz sozialean eskuinerago dauden alderdien menpe. Laia Estrada CUPEko zerrendaburuak honela baloratu du: "Ez dugu emaitza onik lortu eta panorama kezagarria da, inoiz baino eskuindar eta espainolista goa da parlamentua". Jéssica Albiachek, Comunitatik, itxaropena mantendu du eta Illak zuzendutako ezkerreko gobernu posible ikusi: "Eskuinaren eta eskuin muturraren gorakadaren aurrean, herri honetako aurrerakoiek espero dute behar eseri eta ados jarri gaitzen".

ULTREN ARTEKO TRUKATZEA

Silvia Orriols ultraeskuindarrak (Aliantza Katalana) aitortu du ez duela botererik izango, baina, adierazi du, "orain nahi eta behar genuen bozgorailua dugu, lortu ditugun 118.000 botoei esker". Ripolleko alkate ere badenak, alderdiko barne arauak urratuz, karguak bikoiztu eta diputatu akta izango du. Gauza bera egingo du Lleidako zerrendaburuak.

Ciudadans, 2017an milioi bat boto lortu eta hauteskundeak irabazi zituen alderdia, PACMAren atzetik geratu da, 22.481 botorekin. Prentsa agerraldi surrealista batean, Carlos Carrizosak, Voxek edo PPK oraindik fitxatu ez dituzten alderdiko zuzendaritzako kide apurrekin batera, hurrengo hauteskundeetara aurkeztuko direla iragarri du. Alderdien egungo estatu zuzendaritzak, baina, bere esku du parodia ixtea eta alderdia behin betiko ainitzea, Galizian, Euskadin eta Katalunian izandako porroten ondoren, baina, batez ere, IBEX-35aren finantza-babesa galdu duelako.

Negoiazioak blokeatzen badira eta hauteskundeak berriro eginez gero, li-tekeena da urriaren erdialdean izatea. ●